մինչ Սատամպօլ եւ անտի մինչ Տրապիզոն, որչափ ատա կայ, ամէնն հոռոմ է. եւ ճերմակ ծովու, Սեւ ծովու երկու կողմանց նալուքն սաֆի հոռոմ են: Բայց այս տեղաց Հոռոմին խիստ չար եւ զալում էին, Հայոց մեծ թշնամի. երբ զմեզ տեսնէին՝ թքանէին եւ իշքիլ[4] կոչէին, որ է շուն եւ հերձուածող. եւ թէ ոք նոցա ամանէ հաց ուտէր կամ ըմպէր, խկոյն կոտրատէին թէեւ գնով լինէր:

ԱՂԵՐՍԱՔ ՅՈՒՆԱՑ ԵՒ ՀԱՅՈՑ

Եւ չէ զարմանք, զի (Հոռոմք) նախնեաց թշնամիք են Հայոց. թէ ոք կամի՝ թող կարդայ զՄիխայլ գիրքն[5], Թօմայ պատմագիրն եւ այլն, թէ զինչ չարիք անցուցել են ի գլուխս նախնեաց մերոց. եւ որպէս բարձին զթագաւորութիւնս Հայոց մինչեւ Յոհան յՕձնեցին, որ գնաց առ Օմար հզօր արքայն Պարսից[6] եւ նորին էմիրնովք եւ հրամանաւ վարեց արտաքսեց զամենայն Հոռոմս եւ սուրկուն արարեալ եւ լից ծովն Պոնտոսի եւ զամենայն ծովեզերեայս: Զոր եւ նախ սուրբն Սահակ հայրապետն մեր գնաց առ Մահմատ եւ անձնեաց զմեզ նմայ, թափելով զՀայք ժանտ եւ վատ նենկաժոտ ազգէն Յունաց, որ են հին թշնամիք մեր: Զոր եւ գայս ընթերցայ ի պատմագիրս, զի որչափ հոռոմ տիրէր՝ ոչ

97 ճէրմակ: — 115 ծովեզերայս: — 119 ընթերցա:

[4] Σκύλαξ?

[5] Միքայէլ Ասորի, Ժամանակագրութիւն:

[6] Այսինքն՝ ամիրայն Արաբացւոց: